తొలగిన మబ్బులు

"ఏమిటమ్మా మరీ నీరసంగా కనిపిస్తున్నావ్? అసలు ఈ రోజు భోజనం చేశావా? మరీ దిగులు పడకమ్మా. నా ప్రయత్నం నేను చేస్తాను. తరవాత ఆ భగవంతుని దయ. నువ్వు డాక్టరువి. నీకు చెప్పాలిసింది ఏముంది?" బాధగా నిట్టూర్చాడు డాక్టరు భగవంతరావు.

"ఎవర్ని గురించి మీరు మాట్లాడేది? నా కేమీ అర్థం కావటం లేదు." ముఖం చిట్లిస్తూ అంది డాక్టరు నీలవేణి.

"ఎవర్ని గురించి ఏమిటమ్మా? లాయర్ రాఘవ నీ భర్త కాదూ? నిన్న సాయంత్రం వచ్చారు. టెస్ట్ చేయమన్నారు. చేశాను. చాలా ధైర్యంగా ఉన్నాడు మనిషి. టెస్ట్ చేసి మీ వాళ్ళు ఎవరన్నా వచ్చారా అన్నాను. చిన్నగా నవ్వి నాకు ఎవరూ లేరు కాని, ఏమిటి నా జబ్బు అన్నారు. నాకు చెప్పాలనిపించ లేదు. అంత లోనే అతని ఫ్రెండ్ వచ్చాడు. మీ వారిని బయటకు పంపి అసలు విషయం చెప్పాను. అతను బయటకు వెళ్ళాడో లేదో రాఘవ తిరిగివచ్చి 'డాక్టర్, నా జబ్బు నాతో చెప్పటానికే అంత భయమా? అయితే నాకు త్వరలో జర్నీకి టికెట్ వస్తుందన్న మాట. . . థాంక్స్, డాక్టర్. చాలా సంతోషకరమైన వార్త చెప్పారు. ఆఁ మరిచిపోయా, డాక్టర్, నీలవేణి నా భార్య... ఓ— ఆయామ్ సారీ. నీలవేణికి భర్తను' అంటూ— 'నమస్తే, మళ్ళీ కలుస్తా' అని వెళ్ళిపోయారు. విచిత్రమైన మనిషిగా కనిపించాడు. 'చావంటే భయం లేనట్లు మాట్లాడాడు'' అంటూ లేచారు భగవంతరావు.

"డాక్టర్, ఎవరి గురించి మీరు చెప్పేది? రాఘవ

అప్పుడు ఏమా వార్త. ఏమిటి. . . ఏమయింది. ప్లీజ్, చెప్పండి.'' మధురి తటాలున కర్చీఫ్‌తో అద్దుకుంటూ అంది కుర్చీ నుండి లేస్తూ.

"అదేమిటి, అలా అడుగుతున్నారు. అతని ఫ్రెండ్ మీకేమీ చెప్పలేదా? వివరాలన్నీ అతనితో చెప్పాను. ఐయామ్ సారీ, నీలవేణీ, ఖచ్చితంగా మన్నూ చెప్పలేను. అతను ఎక్కువ రోజులు బతకడు. క్యాన్సర్.''

"డాక్టర్''. . . భయంకరంగా పిలిచింది.

"అవునమ్మా. నా కూతురు లాంటి దానివు. నిజమే,తల్లీ. మనం చిటువు చేసుకోలేమో.నిన్ను మీటింగ్స్‌లో కలవటమే కాని విడిగా, నీతో అంత టచ్ లేదు. నిన్న రాఘవ రాగానే నిన్ను కలుసుకోవాలని వచ్చాను. వస్తానమ్మా. ధైర్యంగా ఉండు, బాబుకు తెలియనివ్వకు. రాఘవ చెప్పారు బాబు ఉన్నట్లు. ఏదన్నా ప్రయత్నం మనం చేద్దాం! రాఘవను నా దగ్గరే ఉంచుకుని ట్రీట్ చేస్తాను. నువ్వేం బాధ పడకు.'' కళ్ళనుండి నీళ్ళు కారుతున్నా అవి తుడుచుకోక అచేతనంగా నిలబడిన ఆమె భుజం ఓదార్పుగా తట్టి వెళ్ళిపోయారు డాక్టర్ భగవంతరావు.

* * *

కారు షెడ్‌లో ఉంచి గబగబ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చింది లోపలికి. హాల్లో బాబు చదువుకుంటున్నాడు.

"బాబూ, మీ నాన్న ఏరి? ఏరిరా. మీ నాన్న ఎక్కడికి వెళ్ళారు?'' వాడిని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తూ ఏడుస్తూ అడిగింది నీలవేణి. తెల్లబోయి చూస్తున్న వాడిని చూడగానే గుండె-పిండేసినట్లయింది.

"ఏమిటమ్మా! ఏమయింది'' అంటూ వచ్చింది పని మనిషి, రంగమ్మ ఆదుర్దాగా.

గబగబ కళ్ళు తుడుచుకుని చటుక్కున లేచి నిల బడింది, బాబును వదిలి.

"ఏం లేదు, రంగమ్మా. అయ్యగారు ఎక్కడికి వెళ్ళారు? బాబును అలా పార్కుకు తీసుకెళ్ళు'' అంటూ మేడ మెట్లు ఎక్కింది. తెల్లబోయి నిలుచుంది రంగమ్మ.

"బాబుగారు ఉదయం వెళ్ళారు. ఇంతవరకు జాడ లేదు. మరెక్కడ తిరుగుతున్నారో?''

"రంగమ్మా!'' బిగువుగా పిలిచింది.

"నే చెప్తున్నానమ్మా. మీ రమ్మన్నట్లు ఏం లేకపోయినా తిరుగుడు మాత్రం. . .''

"రంగమ్మా!'' ఒక్క అంగలో మెట్లన్నీ దిగి వచ్చి రంగమ్మ చెంపలు టపటప వాయించింది.

"బతికి పోయావ్! ఫో. వెళ్ళు, ముందిక్కడి నుండి.'' పెద్దగా అరిచింది. మెల్లిగా కదిలింది, బాబును తప్పుకున్నట్లు సైగ చేస్తూ.

'ఇస్త్రలంగానే ఉంది. ఇన్నేళ్ళు బాబుగార్ని ఏదో అంటూనే ఉండే అమ్మాయిగారు. . . ఈరోజు . . . ఇదేమిటి? ఏమోలే' అని సరిపెట్టుకుని నడిచింది పార్కుకు బాబుతో.

రాఘవ వచ్చినట్లున్నాడు. రూమ్‌లో చప్పుడు వినిపిస్తుంది. 'వెళ్ళాలంటే ఏమిటో భయం. అసలు అర్హత లేదేమో తనకు. కాని వెళ్ళకుండా ఉండగలదా? ఎలా. . . ఎలా. . . ఎంతసేపు ఆలోచించిందో? గుమ్మం నుండి అడుగు బయట పెట్టిందో లేదో ఎదురుగా రాఘవ రూము తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. చేతిలో పెద్ద సూట్‌కేస్. 'సూట్‌లో ఎంతో అందంగా తయారయ్యాడు రాఘవ చాలా రోజులకు' అని అనుకుంటుండగానే ఆమె పక్కనుండే పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. మెట్లు దిగుతున్నట్లున్నాడు. బూట్లు టక టక మని శబ్దం చేస్తున్నాయి. వినిపించటంలేదు. అయితే, రాఘవ ఎక్కడికి పోయాడు? ఒక్కసారిగా ఏడుపు ముంచుకు వచ్చింది నీలవేణికి. పరుగెత్తుతున్నట్లుగా బాల్కనీలోకి వచ్చి కిందికి చూసింది. టాక్సీ మాట్లాడు తున్నాడా? ఎక్కడికి? గుండె గుబ గుబ లాడింది. టాక్సీలో కూర్చుంటున్నాడు. ఒక్కసారి వెనక్కు తిరిగి చూస్తాడేమో అనుకున్న ఆమె ఆశను నిరాశ చేసి టాక్సీ వెళ్ళిపోయింది వెక్కిరిస్తున్నట్లుగా... నీలవేణి కనులు బరువెక్కాయి. మనసంతా కలచి వేసినట్లుగా అవుతూంది. ఏదేదో హోరు, పెద్ద పెద్ద చప్పుళ్ళు. 'ఏమిటి ఇలా అయిపోతున్నాను?' అనుకుంటూ కింద పడబోయింది. కొద్దిగా తెలివి తెచ్చుకుని రూమ్ లోకి వచ్చి తడుముతూ, తడుముతూ బెడ్‌మీద వాలిపోయింది.

* * *

తల విపరీతంగా నొప్పి. కణతలు పీకుతున్నాయి. మెల్లిగా లేచింది. ఒళ్ళు తూలింది. బెడ్ లైటు వేసి ఆ వెలుతురులో బీరువా దగ్గరకు నడిచి టాబ్లెట్లు తీసుకుని టేబుల్ మీదున్న ఫ్లాస్కులోని కాఫీ పక్కనే ఉన్న కప్పులో పంచుకుంది. 'ఎక్కడికి వెళ్ళి ఉంటాడు?' ఇదే ప్రశ్న మనసు నిండా. టాబ్లెట్ వేసుకుని, వేడివేడి కాఫీ తాగగానే కొద్దిగా రిలీఫ్ అనిపించింది శరీరానికి. మెదడులో ఆలోచన తళుక్కుమన్నట్లు

"హిమబిందు"

మెరిసింది. వెంటనే డాక్టర్ భగవంతరావుగారికి ఫోన్ చేసింది. టైమ్ చూసింది. పావు తక్కువ ఒకటి. హలో... ఆ గొంతు నిద్రనుండి లేచినట్లుగా ఉంది.

"డాక్టర్. . మా వారు. . .అదే రాఘవ అక్కడికి ఏమైనా వచ్చారా?''ఎంతో ఆదుర్దా ఉంది ఆ కంఠంలో. అంతకు రెట్టింపు నీరసంగా ఉంది.

"ఆఁ వచ్చారు. ఇక్కడే ఉన్నారు. నిద్ర పోతున్నారు. లేపమంటారా?''. . .

"నో. నో. వద్దు లేపకండి. థాంక్యూ, డాక్టర్, థాంక్యూ. నేను రేపు ఉదయం వస్తాను. వారిని ఉండమనగలరా? కొద్దిగా మాట్లాడాలి. . .''

"ఓ. అలాగే. ఫోను పెట్టేస్తున్నాను'' అన్నారు. ఫోను పెట్టేసి వచ్చి బెడ్ లైట్ ఆఫ్ చేసి బెడ్‌మీద పడుకుంది. 'చీకటి అంటే భయంగల తనకు ఈ రోజు ఇంత హాయిగా ఉండేమిటి?' కాఫీ తాగటంవలన నిద్ర దూరమైంది. మనసులో ఆలోచనలు మెదడుకు చేరుతున్నాయి. రాఘవతో తన పరిచయం, ప్రేమ, ఈ హైదరాబాదులో ప్రాక్టీసు పెట్టడం, లాయర్‌గా తనకు కేసులు రాకపోతే విసుక్కోవటం- ఒక దాని వెంట ఒకటి పెద్దన్నా వెంటబడుతూ జ్ఞప్తికి తెచ్చాయి.

* * *

పెద్దల్ని ఎదిరించి ఎంతో ధైర్యంతో ఇద్దరూ వివాహం చేసుకున్నారు. రాఘవకు తల్లి తప్ప ఇంకెవరూ లేరు. దూరంగా చిన్న గుడిలో పెళ్ళి చేసుకున్నారు. ఫలితంగా [illegible] "[illegible] అంటే వస్తే ఇంకా భయపడతావు అమ్మాయి 'నీ ఒట్టు' '' అంటూ తల్లి మాటలు కొట్టి పారేస్తూ నీలవేణి మెడలో మూడు ముళ్ళూ వేశాడు. కొన్నాళ్ళు ఆ పల్లెటూరిలోనే కాపురం ఉన్నారు. 'తలిదండ్రులు పూర్తిగా వెలివేసినాము. ఇక మా ఇంటికి ఎన్నటికీ రాకు' అంటూ లెటర్ వ్రాశారు. ఉత్తరం చదివి ఏడుస్తున్న నీలవేణిని దగ్గరకు తీసుకుని ఓదార్పు మాటలతో రాఘవ.

"ఏడవకు, నీలా [illegible] నీకు నేను. ఏడిస్తే మనిద్దరి... . మన మిద్దరి [illegible] చూపించావు ఎవరు?'' బొంగురుగా ఉంది అతని కంఠం. తల ఎత్తి చూసింది. అతని కళ్ళు చెమ్మగిల్లి ఉన్నాయి.

"రాఘవా. . . . నువ్వు. . . నువ్వు'' . . . అస్పష్టంగా అంది.

"ఏం నీలా, నాకు [illegible] లేదా? నాకు ఓర్పులేదా? నీలాంటి కష్టే నాదికాదా. రేపే ఈ ఊరు వదిలేదాం. పొలం అమ్మేస్తాను. సిటీకి వెళ్ళి అక్కడ ప్రాక్టీస్ పెడదాం. అక్కడ సెటిల్ అయితే మిగతాది తరవాత ఆలోచించవచ్చు''

"నిజంగా! అమ్మనా? . . .''

"ఏం అమ్మితే? [illegible] కాదని. కనీసం [illegible] పోతుంది. కనీసం [illegible] ప్రాక్టీస్ చేయాలి. నీలేదు. మనం ఇలా ఉండొద్దు. [illegible] ఉంది. [illegible] కదుపుకొని అమ్మి ప్రయత్నం చేస్తాను.'' [illegible] అన్నాడు రాఘవ.

"ఏది అత్తగారు. . .'' [illegible]

"[illegible] అంటరాని [illegible] . .'' కళ్ళు చెమర్చగా అన్నాడు రాఘవ.

"మా [illegible] నా [illegible] వాళ్ళంటన్ని వెలాగో [illegible] ప్రయత్నిస్తాను. మనకు [illegible] ఉన్నారు. ఎందుకిలా బాధ పడతారు. ఈరోజు కాకపోతే మరి కొన్ని రోజులు -అంతే. చేసినా [illegible] రావాలి. మీరు బాధ పడకండి.'' ఓదార్పుగా ఉంది.

"నా కేం బాధ, నీలా. ఉంటే నీ కుండాలి ఆ [illegible], నేను [illegible]'' అంటూ బయటకు వెళ్ళిపోయాడు. [illegible] ఒక [illegible] దంచెం. దానిమీద అత్తగారి [illegible] పెట్టి ఉన్నాయి. [illegible] అనిపించింది నీలవేణికి. 'నా వ్యక్తిత్వం నిలుపు కోవాలి. రాఘవ ఒక్కో అన్ని మరిచిపోవాలి' అని దృఢంగా అనుకుంది నీలవేణి మనస్సులో. మనస్తత్వం మారాలంటే అంత తేలిగ్గా మారదు. ఏదైనా బలమైన సంఘటన జరిగినప్పుడు, అది మనసు మీద పనిచేసినప్పుడే మనస్తత్వం మారవచ్చు. కొన్నాళ్ళు గడిచాయి. పొలం అమ్మటం ఇష్టంలేకపోయినా తప్పదని రాఘవ గట్టిగా చెబితే "నా ఇష్టం లేకపోయినా అమ్మాలనని గట్టిగా అంటున్నాడు. ఎలాగైనా అమ్మేదే. అటువంటప్పుడు తను ఒప్పుకుంటే పెద్ద దాన్నన్న గౌరవం దక్కుతుంది. అయినా తనకేం డిగ్రీ ఉన్నాయని రాఘవను చదివించింది. పొలం మీద వచ్చే డబ్బు అమ్మ ఎలాగో కష్టపడి చదివించింది. ఇన్నాళ్ళూ [illegible]

అన్యాయంకదా? పిల్లని నడిపించుకుని ఏం లాభం. ఉన్నవి అమ్ముకోవాల్సివస్తోంది."

"సరే. అలాగే అమ్మా చూదునా. మీరు చల్లగా ఉండటమే నాకు కావాలసింది" అంది తల్లి పైకి చిరునవ్వుతో. 'అంతా నటన' అనుకుంది కసిగా నీలవేణి. కొడుకు తనను సరిగా చూడ దనుకుందో ఏమో వారం రోజుల జ్వరంతో కన్ను మూసింది రాఘవ తల్లి. కొన్నాళ్ళ తరవాత ఇద్దరూ హైదరాబాదు వచ్చారు. ఇప్పటిదాకా అనిపిస్తాయి, ఆ గతితో ఏం సంబంధం లేనట్టుగా.

ఒక అందమైన టూ రూమ్ అద్దెకు తీసుకుని అందులో కాపరం పెట్టారు నీలవేణి, రాఘవ. 'ఒక వక్క హాస్పిటల్ అంతా హాస్పిటల్‌గా వాడుదాం. ఒక రూము రాఘవ ఆఫీసు రూముగా ఉంచుదాం' అని నిర్ణయం చేసుకుని నీలవేణి, డాక్టర్, ఎమ్. బి. బి. ఎస్. . . అని, రాఘవ, అడ్వకేటు అని బోర్డులు వేలాడదీశారు పైన అందరికీ కనబడేట్లుగా. మొదటి రోజు ఇద్దరికీ ఏం కేసులు రాలేదు. నవ్వుకున్నారు. తరవాత రోజు డెలివరీ కేసు వచ్చింది. కొంచెం కష్టం కావడం వల్ల ఆపరేషన్ చేసి బిడ్డను బయటకు తీసింది. వచ్చినవారు ఉన్నవాళ్ళలాగా ఉన్నారు. అడగకుండానే మూడు వందలు చేతిలో పెట్టి ఆనందపడ్డారు కూతురు బతికినందుకు. వద్దన కుండా తీసుకుంది నీలవేణి. ఇలా నెమ్మది నెమ్మదిగా పెరిగిపోతూంది నీలవేణి ప్రాక్టీసు. రాఘవ పరిస్థితి మాత్రం ఎప్పటి లాగే ఉంది. ఒక పెద్ద లాయరు దగ్గిర అసిస్టెంటుగా కుదిరాడు. ఆరు నెలలు గడిచాయి. రాఘవ పని చేస్తున్న లాయరు మరణించారు. రాఘవ రెండు, మూడు కేసులు ఓడిపోయాడు. ఇంకో రెండు ఇలాగే. తను చదివిన చదువు కంటే. . . నీలవేణి మాటలే అతని ముందు నిలిచేవి. తన దగ్గిరికి రావటం మానేశారు. ఆ చెట్టు కింది లాయరు అని కొట్టి పడేశారు. నీలవేణి భర్తగా చలామణి అవుతున్నాడే గాని, లాయర్ రాఘవగా వారిముందు నిలబడలేక పోయాడు. నీలవేణి ప్రెగ్నెంటు. అయినా తెలుగు హీరోలా ఆమెను అమ్మాయి కావాలా? అబ్బాయి కావాలా అని తను అడగలేదు. ఊహూ, అమ్మాయ్. . . అహా, అబ్బాయే అని ఇద్దరూ పోట్లాడుకోనూ లేదు. డాక్టరుగా తన మీద తను శ్రద్ధ తీసుకునేది. దాని ఫలితమే చక్కని బాబును కన్నది. నీలవేణి చాలా మారిపోయింది. ప్రేమ, ఆప్యాయత, అనురాగం, అభిమానం ఉండే ఆ మూర్తిలో కోపం, అహంకారం, అసహ్యం, డబ్బు నిండిపోయాయి. డబ్బునే ఆభరణంగా వాడుతుంది. అదే కోపం రాఘవకు. . .

"నీలా, ఉదయం పేషంటు ఎలా ఉన్నాడు?" ఆదుర్దాగా అడిగాడు. "లేడు, పోయాడు..." విసురుగా అంది. . . కోపంగా చూస్తూ.

"అయినా నీ కెందుకు? రాగానే మాకు ఉన్న లిస్టు, పోయిన లిస్టు చెప్పాలి కాబోలు." విసవిసా రూములోకి వస్తూ స్టెతస్కోపు విసిరివేస్తూ తలుపులు ఢడాలున వేసింది.

ఆ రోజు ఉదయం. . .

"అమ్మా, డాక్టరమ్మా, మా అబ్బాయిని బతికించా లమ్మా. ఆ పల్లె కాడినుండి వచ్చినం మీ కోసం." బావురుమంది ఆ తల్లి.

"మరి మందులు తీసుకు రావటంలేదువుగా? నా దగ్గిర ఎక్కడున్నాయి మందులు. పిల్లవాడు బతకా లంటే మందులు లేదటం... బాగుంది..." వ్యంగ్యంగా అంది నీలవేణి.

"నేను ఏమీలేని దాన్ని, తల్లీ. పాపం, దీనికేమీ లేదు, మందులు ఎలా తెత్తాది అనే దయ ఆ భగవంతు నికి లేదు, తల్లీ. ఆ దేవుడు ముదనష్టపోడు. ఈ రోగం నా బిడ్డకే రావాలా?" బోరు బోరున ఏడుస్తుంది. చటుక్కున బయటకు వచ్చాడు రాఘవ. చేతిలో కొన్ని నోట్లున్నాయి.

"ఇదిగో, అవ్వా, డబ్బు. ఇది ఆ డాక్టరమ్మగారికి ఇచ్చి మీ అబ్బాయికి నయం చేయించుకో. వెళ్ళు..." త్వరపెట్టాడు. నీలవేణి ఇటు తిరిగింది. కళ్ళు చింత నిప్పుల్లా ఉన్నాయి. రాఘవ కేర్ చేయలేదు.

"తీసుకురా." కనుబొమలు చిట్లిస్తూ మరోసారి రాఘవను చూసి రూములోకి వెళ్ళింది. ఏడుస్తూనే అబ్బాయిని తీసుకెళ్ళింది ఆ తల్లి. రాఘవ బయటకు వెళ్ళిపోయాడు మనశ్శాంతి కోసం. . .

'పాపం. నీల చాలా కష్టపడి ఉంటుంది. పాపం ఏదో పెద్ద జబ్బు అయి ఉండవచ్చు. రాగానే అడగటం తనదే తప్పు. చాలా ఆపటగా ఉంది'. రాఘవ ఆలోచనలు ప్రేక్షు వేసినట్లుగా తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. నీలవేణి బయటకు వచ్చి టవల్‌తో బాత్‌రూమ్‌లోకి వెళ్ళి పోయింది. స్నానం చేసి, భోజనానికి కూర్చుంది.

'మీరు తినకపోతే నేను తినను' అని అలిగి కూర్చున్న రోజు లున్నాయి. 'అబ్బ, వాకోపం కొంచెం తినండి' అని బతిమాలిన రోజు లున్నాయి. అవన్నీ ఎంత తేలిగ్గా మరిచిపోగలిగింది నీల. . . రాఘవ మనసు క్రుంగి పోతుంది ఇలాంటి సంఘటనలకు తట్టుకోలేక. 'మీరు తిన్నారా?' అని ఒక్కసారయినా అడగలేదా? మనను సరిపెట్టుకున్నాడు రాఘవ. నెమ్మదిగా డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గరకు వెళ్ళి కుర్చీ లాగి తను కూర్చున్నాడు. ఒకసారి కళ్ళెత్తి చూసి తల దించుకుంది. తన చిరునవ్వుకు ప్రతిఫలం లేకపోయింది.

"చాలా అలిసినట్లున్నావ్, నీలా?" ఆ గొంతులో ఎంతో మార్దవం, సౌమ్యత ఉన్నాయి.

"అవును, మీరు చేసే పనులకు". టక్కున సమాధానం ఇచ్చింది.

"నేనా? ఏం చేశాను?" తెల్లబోతూ అడిగాడు రాఘవ.

"అవును, ఏం చేశారు?" వెక్కిరింతగా అంది.

"ఓహో! ఉదయం. డబ్బు... ఆ అయితే ఎక్కడిది అనే కదా నువ్వడిగేది. అయామ్ సారి, నీలా. తప్పలేదు. అందుకనే తీశానునీ బాగ్ నుండి," తడబడుతూ అన్నాడు రాఘవ.

"ఓహోహో, ఏం ఔదార్యం. సంపాదించటం చేత కాదు కాని, ఒకళ్ళ డబ్బు ఎలా ఖర్చు పెట్టగలరండీ? అయినా దొంగతనంగా..."

"నీలా!" ఆవేశంగా అరిచాడు.

"పిచ్చిగా మాట్లాడకు. ఒకళ్ళ డబ్బు అని నే ననుకోలేదు. సరే. ఇంకెప్పుడూ నీ డబ్బు వాడను. కాని, నీలా, ఒక్కటి జ్ఞాపకం ఉంచుకో. ప్రాణం కోసం డబ్బు వస్తుందికాని, డబ్బుకోసం ప్రాణాలు తీస్తున్నావు నువ్వు. . ."

"ఆపండి." గర్జించింది నీలవేణి. బెదరలేదు రాఘవ.

"అందరూ ఉన్నవాళ్ళే ఉండరు, మేడమ్. బీద, మధ్యతరగతి—వీరంతామనుషులే. ఉన్నవాళ్ళు, లేనివాళ్ళు కాని ప్రాణం అందరిదీ ఒక్కటే. ఆ డాక్టరు ప్రాణం, ఉదయం పోయిన ఆ బాబు ప్రాణం—అందరిదీ ఒక్కటే. . ."

"ఇవన్నీ ఎక్కడవన్నా ఉపన్యాసాలు ఇవ్వండి—బాలునో నోట్లు వస్తవి."

"హుఁ డబ్బు మనిషి." మెటుక్కుంటూ పేంట కడుక్కొని వెనక్కు తిరిగాడు.

"చూడండి, రాఘవ. అంత ఉన్నాది పారేశారు. అంత అన్నం నీ వాదైనా సంపాదించారా? మా నే వాడికితెలుసు కావడి బరు వన్నట్టు, మీ కేం తెలుసు? సంపాదిస్తే కదా దాని విలువ తెలిసేది." తుంచేస్తూ తగులుతున్న మాటలను ఒక చెవిలో విని, ఒక చెవిలో వదిలేసి వెళ్ళి పోయాడు రాఘవ. ఆరు సంవత్సరాలు గడిచాయి. ఏడాది కేడాది పెరుగు తూ ఉం అయి పోతూంది కాని ఏమాత్రం మనశ్శాంతి లేకుండా పోయింది. ఈ ఆరు సంవత్సరాలుగా హైస్కూల్లో ఇంగ్లీష్ టీచర్‌గా జాబ్ చేస్తున్నాడు రాఘవ.

* * *

అను, నీల కలిసి పిక్చరు వెళ్ళక ఆరు సంవత్సరాలవు తూంది. 'ఈరోజు నీల పుట్టిన రోజు. ఈ రోజుతో నయినా మా మధ్య ఈ అడ్డు గోడలు కూలిపోతే బాగుండును' అనుకున్నాడు రాఘవ. తనకూ, నీలవేణికీ మాటలులేక అయిదురోజు లవుతూంది. ఆ రోజుత్వరగా వచ్చాడు రాఘవ ఇంటికి, ఫోను మోగింది.

"హలో! నీలవేణిగారే నా మాట్లాడేది. డబ్బు త్వరగా పంపండి. సాయంత్రం ఇస్తానన్నారు కాని అర్జంటుగా అవసరముంది. అందరూ మిమ్మల్ని మెచ్చు కునే వారే. అద్దెకు ఉంటూ ఇల్లునే కొనేసిందే అంటూ పంరి పొగుడుతున్నారు మా ఇంట్లో వాళ్ళు. ఆ ఈరోజు మీ పుట్టిన రోజు కదూ! నాకు రావటానికి వీలు పడదు—వారేం అనుకోకండి." ఫోను పెట్టేసి నట్లనిపించింది.

"హలో, హలో" అన్నాడు గట్టిగా రాఘవ. వెంటనే ఫోను పెట్టేశాడు.

"ఎవరు ఫోనుచేసింది? హూ వ్ ఒనరా?" టవల్‌తో ముఖం తుడుచుకుంటూ వచ్చింది నీలవేణి.

"అవును. . . నీలా, ఈ ఇల్లు కొన్నావట. . ."

"అవును. మీతో సంప్రదించకుండా కొన్నానని మీ సాధింపు ..."

"హుఁ సాధింపు ... సాధించటానికి నే నెవర్ని, నీలా... నేను సాధించినా నువ్వు బతిమాలిన రోజులు అవి వేరు. నాతో సంప్రదించటం ఎందుకు? అయినా నేను నీ కేమవుతానని. ఆఫ్టరాల్ టీచర్. నువ్వు ఒక రోజు... కాకుంటే సీరియస్ కేసయితే పది నిమిషాల్లో సంపా దించేది నా ముప్పయి రోజులకు సమానం. అంత మందికి కార్డ్సు ఇచ్చావ్. నేను గుర్తు రాలేదనుకుంటా, కనీసం పరాయివాడిగా కూడా నా మీద నీకు దృష్టి లేదు. నీలా, ఒక్కటి జ్ఞాపకం ఉంచుకో. ఈడబ్బులోనే ఎల్లకాలం సుఖపడలేవు. మనసుకు ఆనందం, తృప్తి అనేవి ఉండాలి. కాని ఇప్పుడు నీ మనస్సులో డబ్బు మీదనే ఆకాంక్ష, ఆశ పేరుకు పోయాయి. కొన్నాళ్ళ కయినా ఆ పొర తొలగి ఆనందం, తృప్తి—వీటి కోసం అలమటిస్తావ్. అప్పుడు నీకు అవి దొరకవు, వాటికోసం అలమటించిపోతావ్. అప్పుడుగాని

తెలియదు, నేను పడే బాధేమిటో... నువ్వు పుట్టిన రోజు అని చేసుకున్నా అది కేవలం వారు తెచ్చే బహుమతులు, డబ్బుకోసమే గాని నీ ఆనందం కోసం మాత్రం గాదు...కరెక్టుగా ఇంతేనని నీ డబ్బు మనసుకు తెలుసు" అంటూ విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు రాఘవ. మళ్ళీతిరిగి అయిదు రోజుల తర్వాత రావటం, మాట్లాడకుండా సూట్ కేసుతో వెళ్ళటం.

ఇంకా ఏవేవో గుర్తు వస్తుంటే వాటి నన్నింటిని బలవంతంగా వెనక్కు నెట్టి నిద్రకు ఉపక్రమించింది. 'తను బాబును కూడా దూరంగా ఉంచింది రాఘవకు. ఏనాడైనా తండ్రిగా అతన్ని ప్రేమించటం నేర్పలేదు తను. ఎప్పటిలాగే ఆ రోజూ తెల్లవారింది. నీలవేణికి మాత్రం ఆ రోజు ప్రత్యేకమైన రోజులా, మనసు నిర్మలంగా, తేటగా ఉంది. ఆలోచించి ఆలోచించి నిశ్చయానికి వచ్చిన నీలవేణి హృదయం భయం భయంగా, గుబులు గుబులుగా ఉంటూంది మధ్య మధ్యన ...

బాబును కాన్వెంటుకు పంపి తను భగవంతరావుగారి ఇంటికి బయలుదేరింది. వెళ్ళగానే ఎదురు వచ్చారు.

"ఇప్పుడే వస్తాను, కూర్చో, అమ్మా. రాఘవా, రాఘవా" అంటూ లోపలికి వెళ్ళాడు. ఒళ్ళంతా కళ్ళు

కొత్త రెక్సోనా
మీ చర్మాన్ని సంరక్షిస్తుంది...

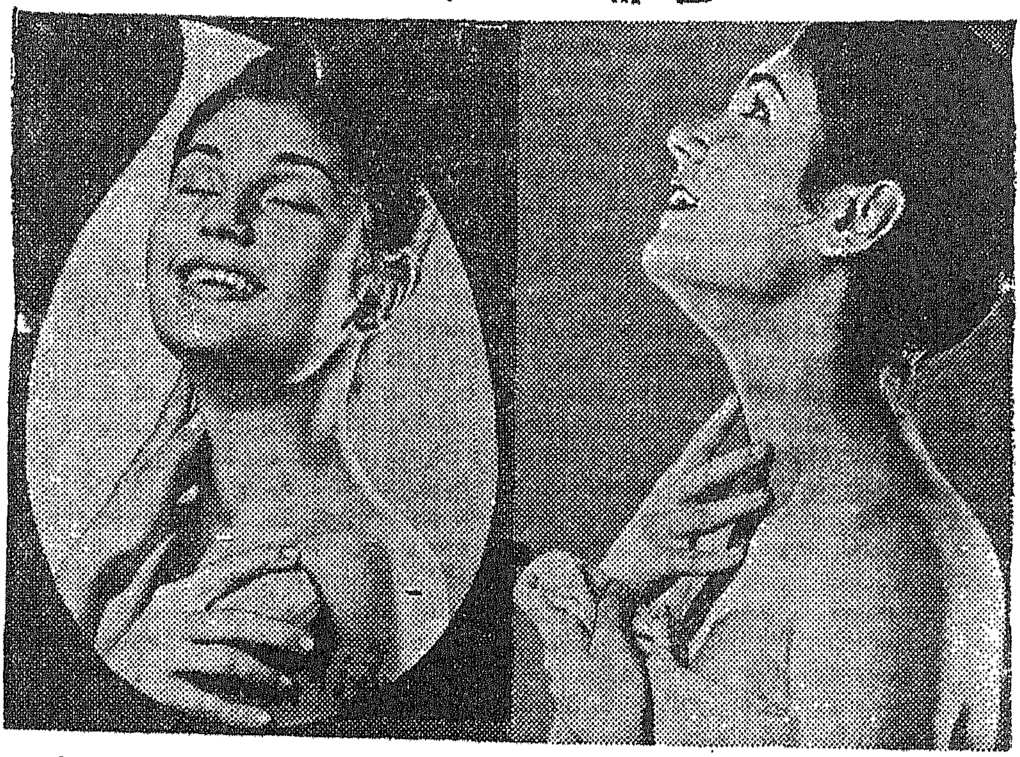

మృదువుగా మెరిసేలా ఉంచుతుంది.

కొత్త రెక్సోనాతో యిప్పుడు, మీకు సొగసునిచ్చి చర్మాన్ని నిలిచేలా చేసే ఒక కొత్త తీరువుంది.

మీ చర్మ సంరక్షణ కోసం దీనిలో పావుషా (దేవదారుజాతి), లవంగపట్ట, వరకం—అనే సహజరూపంలోని నాలుగు నూనెలు సమ్మిళితం చేసారు. దీనితో స్నానం చెయ్యండి...మరి మీ చర్మం ఏ తీరులో మెరుస్తుందో మీకు మీరే చూసుకోండి. మీరు స్నానం చేసిన తర్వాత, మీరు ఒక సుతిమెత్తని రెక్సోనా మెరుపు పొరని వంటికి కప్పుకున్న అనుభవం పొందుతారు... మరి రెక్సోనాలోని విలిది వెంటాడే పరిమళం రోజంతా యిక మీకొనే, వేరే వారి చూడండి.

కొత్త రెక్సోనా మీ చర్మసౌందర్యం కోసం

హిందూస్థాన్ లీవర్ వారి విశిష్ట ఉత్పత్తి

చేసుకుని చూస్తూంది రాఘవ రాకకోసం.

"నేను రానండి. నా కిప్పుడు ఎవరిని చూసినా చిరాకుగా ఉంది. అసలు ఎవర్నీ చూడను. అని చెప్పేసెయ్యండి." నెమ్మదిగా వినిపిస్తూంది రాఘవ గొంతు.

"అలా అంటే ఎలా, నాయనా. ఏదో చిన్న చిన్న గొడవలు సహజం."

"డాక్టరుగారూ, మీ కంతగా ఇష్టం లేకుంటే ఏదైనా లాప్టీ చూసుకుంటాను గాని, నన్ను విసిగించకండి" అంటూ నీల ముందు నుండే పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయి, మెట్లకు ఆనించి ఉంచిన మోటార్ బైక్ స్టార్ట్ చేశాడు.

'రాఘవా', అని పిలవా లనుకున్న పిలుపును గొంతు లోనే దిగ మ్రింగింది. భగవంతరావు గార్ని చూడటం ఇష్టం లేక వెంటనే ఇంటికి వచ్చి ఫోన్ చేసింది.

"డాక్టరుగారూ, ఎంత డబ్బయినా సరే నేను భరిస్తాను." వాణ్ని మాత్రం అక్కడే ఉండ నివ్వండి. వేరే హోటల్, లాడ్జిలు అవన్నీ చూసుకోనివ్వకండి. నన్ను మీ కన్న కూతురు లనుకున్నారు. అలాగే ఈ సహాయం చేయండి. ప్లీజ్..." వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది ఫోనులోనే.

భగవంతరావుగారి కంఠం జాలిగా పలికింది.

"పిచ్చితల్లీ ... డబ్బు ... ఆ పదం అంటేనే మండి పడుతున్నాడు రాఘవ. అతని ఖర్చు అతనే భరిస్తున్నాడు గాని, నష్టం లేకటం లేదే. మర్చిపోయా. ఈ సారి పోటీలో రాఘవ పవంకు ఫస్ట్ ప్రయిజు వచ్చిందట. ఆ డబ్బు వద్దంటున్నా బలవంతంగా నా చేతిలో ఉంచాడు. ఇంకేమన్నాడో తెలుసా. డాక్టర్, చచ్చిపోవా లనుకున్న నాకు మిమ్మల్ని చూస్తుంటే బ్రతకాలని ఉంది. కాని నా కా అదృష్టం ఉందా? అంటుంటాడు. ఆ ఇంతవరకూ నీకా ఉంది ప్రాక్టీస్. రాఘవకు మంచి ట్రీట్‌మెంటు చేస్తాను గాని, నువ్వు బాధపడకు. ఏదో సీరియస్ కేస్ వచ్చిందట ... వెళుతున్నాను."

నీలవేణి మెల్లగా ఫోను పెట్టేసింది. 'కాన్సర్! ఆ వ్యాధి నుండి నా రాఘవ నాకు దక్కుతాడా? బాబుకు తండ్రి ప్రేమ అందించగలనా? డాక్టరుగా రాఘవను ట్రీట్ చేస్తే ... ఉహుఁ తన నీడే అసహ్యించుకునే రాఘవ పరీక్ష చేయించుకో గలడా?' రూమునుండి బయటకు వచ్చింది. చెట్టు క్రింద మన్న సిమెంటు బెంచీ మీద ఉన్న ఇద్దరు మాట్లాడుకొంటున్నారు.

"ఎందుకు కొనదూ. ఇంకో ఆరేళ్ళు పోతే రెండంతస్తుల మేడే కొంటుంది. ఎంత హాయి డాక్టరువృత్తి. ఇలా పరీక్షిస్తారు, అలా సంపాదిస్తారు." చదువుతున్న అమ్మాయి అంటూంది.

"మొదట్లో విజిటింగ్ ఫీజు ఉండేదే కాదు. రెండు రూపాయలనుండి అయిదు రూపాయలైతే, ఇప్పుడు పది రూపాయలు. ఇంకో ఆరు నెల్లో పదిహేను అవుతుందేమో ఎవరు చెప్పగలరు?" అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన అమ్మాయి అంది. ఆ అమ్మాయి పక్కనే ఉన్న అబ్బాయి అందుకున్నాడు:

"ఏం చేసుకుంటుంది ఈ డబ్బంతా. మా అన్నయ్య చెప్పాడు రాత్రి. ఆ భగవంతరావుగారి దగ్గిర కాంపౌండర్ కదా ఆయనకు—ఆవే మన డాక్టరమ్మ మొగుడికి కాన్సరట. అది నయమవుతుందా? ఏమన్నానా? అక్కడే ఉన్నాడు."

"మంచి పని చేశాడు. అదే నయం. ఈవిడ చేతిలో అయితే పుటుక్కున ఇప్పుడే చస్తాడు. అయినా ఆ డాక్టరు చెల్లని తండ్రి. ప్రాణాలు నిలిస్తే చాలు ఒప్పేసుంది లంచాలు. ఈ మహా తల్లి డబ్బుతోనే అయితేనే ప్రాణం నిలుస్తుంది అంటుంది." వీరందరి మాటలు వింటున్న నీలవేణి వణికి పోయింది. వాళ్ళ దగ్గిరికి వెళ్ళాలని ఒకఅడుగు ముందుకువేసి, చటుక్కున లోపలికి పరిగెత్తి తన గదిలోకి వచ్చింది. వారి మాటలే వినపడుతున్నాయి.

'అయితే వీరందరూ తనతో మాట్లాడే మాటలన్నీ నటనే నన్నమాట. నా వెనకగా ఇలా మాట్లాడు కుంటున్నారు.' ఇంకా వినపడుతూనే ఉన్నవి.

నవ్వుతున్నారు పెద్దగా.

"ఆఁ, ఇంక ఇడిచి పెట్టినట్లే. పాపం, బాబుగారు మాత్రం శానా మంచోరు. ఎప్పుడూ కన్ను బున్ను లాడటమే కాని ఏ నాడైనా మంచిగా మాట్లాడంగా చూశావా మనం. నాలుగు తన్ని తగలేస్తే ఎవరికోసం వింటుంది. ఎందుకు, డాక్టరమ్మ పైగా. కాపరం నిలబెట్టుకోవటం చేతకానప్పుడు ఈ సంపాదనంతా ఎందుకు? ఎవరికోసం?" చెవులు గట్టిగా మూసుకుంది ఇక వినలేనట్లు. ఎదురుగా అద్దంలో తన ప్రతిబింబం నవ్వుతున్న ట్లనిపించింది.

"ఛీ—డబ్బు మనిషి. ఈ సంపాద నంతా ఎవరి కోసం?" ఇవే వినపడుతున్నాయి. ప్రతిబింబం నవ్వు తున్న ట్లనిపించి టాయిలెట్ సామానంతా విసిరి కొట్టింది అద్దంపై. భళ్ళున పగిలింది అద్దం ముక్కలు, ముక్కలుగా చెల్లా చెదురుగా పడిపోయాయి గంగల. నీరసంగా కూర్చుండి పోయింది నిస్సత్తువగా. గాజు పెంకులు ఇంకా నవ్వుతున్న ట్లనిపించింది.

"ఇంకెందుకు నవ్వుతున్నారు. మీ లాగే నా హృదయం ముక్కలు ముక్కలుగా అయిపోయింది. ప్లీజ్, నవ్వకండి." పిచ్చి పిచ్చిగా ఏడుస్తూంది.

"ఏమండీ, డాక్టరమ్మగారూ ఎవరో పిలుస్తున్నారు బయట.

ఒకావిడ బాబును భుజాన వేసుకుని మెట్లెక్కు తూంది. బయటకు వచ్చి గుమ్మంలోనే నిలుచుంది నీల.

"డాక్టరమ్మా, మా బాబు. చూడమ్మా, మరగలు ఎలా కక్కుతున్నాడో? ఏమయిందో చూడమ్మా. . ."

"అమ్మా, నేనిప్పుడు చూడలేను, డాక్టరు భగవంత రావుగారింటికి వెళ్ళండి." నీరసంగా అంది.

"అలా అంటే ఎలా నమ్మా. నీ కెంత డబ్బు కావాలో చెప్పు, ఇస్తాను. అక్కడి దాకా వెళితే నా బిడ్డ నాకు దక్కుతాడో లేదో? నీ కెంత కావాలితల్లీ డబ్బు. . ."

"అమ్మా, నా కండిషన్ బాగాలేదు. నేను చూడలేను. వెళ్ళండి. నేను ఫోను చేస్తా వారికి" అంటూ లోపలికి వచ్చి ఫోను చేసి బయటకు రాగానే ఎవరూ లేరు అక్కడ. తేలిగ్గా నిట్టూర్చి, రూములోకి వెళ్ళి బెడ్‌మీద వాలి పోయింది, రాఘవను తలపోస్తూ.

* * *

శరీరం చురుక్కు మనటంతో లేచాడు రాఘవ బద్ధకంగా. టైము చూశాడు—ఎనిమిది. నవ్వుకున్నాడు. ఎప్పుడూ ఆరు గంటలకు లేచేవాడు తను. నీలను కలవక పది రోజు లవుతూంది. నీల ఫోను చేయగానే బయటకు వెళ్ళేవాడు రాఘవ. అనుకోకుండా నీల వచ్చినా విసురుగా వెళ్ళిపోయేవాడు ఆమె ముందునుంచే. నీల ఇంకా బాధ పడాలి. కృశించి పోవాలి. వెనకటి తన బాధ నీలకు ఇంకా తెలిసి రావాలి. అతని మనసంతా నీల మీద అసహ్యంతో నిండిపోయింది. డబ్బు ముందు బాంధవ్యాలు, బాధ్యతలు ఏవీ గుర్తుండవు నీలకి. పక్క మీదినుండి లేచి కిటికీ దగ్గర నిలబడి కిందికి చూశాడు రాఘవ. దూరంగా నీల బాబును చేత బట్టుకుని నడుస్తూ వస్తూంది. 'కారు ఏమయిందో?' వెంటనే కిటికీ మూశాడు. గది తలుపులు మూశాడు. రూమంతా చీకటిగా అయిపోయింది. సోఫాలో కూర్చు న్నాడు. తన పోలికలతో అందంగా ఉన్న బాబు. . . తన కొడుకుగా బాబు మీద తనకు అధికారం లేదు. నీల అలా తయారు చేసింది వాడిని. చిన్నప్పుడు ఆయా తోనే వాడి ఆలనా పాలనా. తరవాత కాన్వెంటు, ట్యూషను. ఈ ట్యూషను అన్నది తనకు ఇంకా కొంచెం దూరం చేయాలనే. బాబును తనివితీరా ఏ నాడైనా ముద్దు పెట్టుకున్నానా? తన చేతితో ఒక్క ముద్దయినా బాబుకు పెట్టానా? బాబూ, తనూ కలిసి ఒక్క పక్కలో ఏ రోజైనా పడుకున్నామా?'

"డాక్టర్, రాఘవ ఉన్నారా?" ఆత్రత ఉంది నీల గొంతులో.

"కూర్చో, అమ్మా." కొద్ది సేపు నిశ్శబ్దం.

"రాఘవా, రాఘవా." తలుపులు టకటక చప్పుడైంది. ఒక్క ఉదుటున తలుపు దగ్గరకు వెళ్ళాడు. కాని, అంత లోనే సంబాళించుకుని. . . "ఏమిటి, డాక్టర్? ఓ—నీలవేణిగారా! డాక్టర్ ఉన్నారా?" వ్యంగ్యంగా అడిగాడు.

"లేరు. బయటకు వెళ్ళారు. రాఘవా, బాబుని తీసుకొచ్చాను. ఒక్కసారి బయటకు రావూ. . . . ప్లీజ్ . ."

ఆ గొంతులోని అసహాయతకు, బతిమాలే తీరుకు వెనకటి రోజులు జ్ఞాపకం వచ్చాయి క్షణం. బాబును చూడాలని, గట్టిగా కౌగలించుకోవాలని ఉవ్విళ్ళూరింది మనసు. . . అంతలోనే ఎదురు తిరిగింది మనస్సు.

"నేను రాను. గెటవుట్. . . ఐ సే గెటవుట్. . ." పెద్దగా అరిచాడు. అంతకంటే పెద్దగా తలుపులు దబదబ లాడాయి. నభాలున తలుపులు తెరుచుకుని బాబో యేమ రాఘవను పట్టుకుని ఆపింది. 'ఛీ' అంటూ అవతలకు తోసి, విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు మెట్లు దిగి.

* * *

రాఘవ బతుకు దమకుంటేనే ఒళ్ళు జలదరించి పోతుంది. భగవంతరావుగారితో మాట్లాడి వచ్చిన నీలవేణి బాబును కాన్వెంటుకు తయారు చేయసాగింది. ఈ పది రోజులకే ప్రాక్టీస్ చాలా తగ్గిపోయింది. ఇంకో లేడీ డాక్టరు దానికి దగ్గిరికే వెళుతున్నా రందరూ. ఎంతో మంచి మనసు, అణకువ గల మనిషి. డబ్బు ముఖ్యం కాదు. డబ్బు వెనక మన్న వారి బతుకులు. పేమెంట్ ఇస్తేనే తీసుకుంటుంది. బిల్ వేసి ఇవ్వదు. వారెంత ఇస్తే అంత. ఇవ్వకపోతే మాట్లాడదు. . . నీలవేణి దాకా వచ్చాయి ఈ మాటలు. నీలవేణి పరిస్థితి రోజు రోజుకూ దిగజారి పోతూంది. ఇంకో పదిహేను రోజులు గడిచాయి ఇలాగే. వారిద్దరి మధ్య మన్న పరిస్థితులు మాత్రం ఎప్పటి లాగే ఉన్నాయి. భగవంత రావుగారికి తను పెళ్ళి, ప్రాక్టీస్ పెట్టటం— ఇవన్నీ పూస గుచ్చినట్లుగా చెప్పింది. అన్నిటికీ ఈఁ కొట్టి మౌనంగా వెళ్ళిపోయాడు. ఆ మౌనం మరీ చిత్రవధ చేసింది నీలవేణి మనసును.

A hair darkener with a difference

Loma
REGD.

darkens your hair with loving care

Loma, as it darkens your hair, cares for it, too! Not just a hair dye but an excellent hair dressing to keep your hair well-groomed with an exquisite fragrance, you'll always love. Unlike hair dyes it's not just a colour 'coverup'. That's why when the hair grows, LOMA does not allow grey hair to show at the roots

Loma
the World's most trusted
Hair Oil -Cum-
Hair Darkner

Sole Distributors & Exporters:
M.M. KHAMBHATWALA,
Ahmedabad-1. (India)

MPS-MMK-51

స్టాకిస్టులు:— ★ సిటీఫార్మా డిస్ట్రిబ్యూటర్స్
[illegible]వనారాయణ వీధి, విజయవాడ-1.
★ ఎం. షైర్ స్టోర్స్,
117, కమర్షియల్ వీధి, బెంగుళూరు.

‘ఎవరు సహాయం చేయకపోయినా, నా రాఘవను నేనే దక్కించుకుంటాను, అని స్థిరంగా అనుకుంది. ‘కాని ఎలా. . . రాఘవకు నా సిడీ పనికి రాకపోతే నా మాట. . . ఊహూఁ అసలు వినడు. బయటకు వెళితే అంతా నవ్వుతున్నారు. డాక్టరుగా పూర్తిగా గౌరవాలు పోయాయి. అదివరకు నమస్కారం. దండాలమ్మా అనేవారు చాలా తక్కువ. అనే వాళ్ళయినా మొహ మాటస్తులు’.

"అమ్మా, రేపే ఉగాది పండగ. ఏం చేయమంటారు" అంది రంగమ్మ.

"ఏమీ వద్దు, రంగమ్మా. సరే, ఏదో ఒకటి చెయ్" అంటూ బాబును కాన్వెంటుకు పంపించి రావటానికి వెళ్ళింది. అక్కడ చాలా మంది పిల్లల తల్లులున్నారు.

"ఏమండీ, ప్రాక్టీస్ బాగా లేదట. ఆఁ ఇదీ ఒక బిజినెస్సండీ. కొన్ని రోజులు ఒక తీరుగా. . . మరి కొన్ని రోజులు ఒక తీరుగా! ఏమిటో ఈ మధ్య అసలు కనపడటం లేదు" అంది ఒకావిడ.

"ఆఁ ఆ మహాతల్లే నా బిడ్డకు సక్సెస్ కాలేదు. డబ్బయితే నాలుగు వందలు తీసుకుంది, కష్టమైన కాన్పు, ఆపరేషన్ అని. ఇప్పుడు మళ్ళీ దానికి కడుపు." విసురుగా అంటూంది.

ఇంకా రకరకాల మాటలు వింటూ అలాగే నిలుచుంది. ‘తన గౌరవం ఏమై పోయింది?, తన మీద తనకే అసహ్యం పెరుకు పోసాగింది. తన ముందు నుండే రాఘవ, అతని వెనక ఒకావిడ లోపలికి వెళుతున్నారు. ఆవిడకు ఏభై అయిదు వయస్సు ఉండవచ్చు. పచ్చగా, పెద్ద కుంకుమ బొట్టు, జరీ చీరతో పార్వతీదేవిలా ఉంది. ‘లోపలికి వెళితే... ఎలాగైనా బాబు ఫీజు పే చెయ్యాలి’ అనుకుని లోపలికి నడిచింది. లోపలికి వస్తూన్న నీలను చూడగానే, ముఖం చిట్లించుకున్నాడు రాఘవ.

"మీరు కాస్సేపు కూర్చోండమ్మా. తరవాత వస్తాను" అంటూ మరోసారి ఛీత్కారంగా చూసి వెళ్ళిపోయాడు రాఘవ.

"ఓ! నీలవేణిగారూ, నమస్తే. రండి, కూర్చోండి" అంటూ ఆదరంగా ఆహ్వానించింది హెడ్ మిస్ట్రెస్. చిరునవ్వుతో ఆమె పక్కనే సోఫాలో కూర్చుంది నీలవేణి.

"వీరు డాక్టరు నీలవేణిగారు. వీరు డాక్టరు భగవంతరావుగారి భార్య" అంటూ పరిచయం చేసింది ఆవిడను. మనసంతా ఆశ్చర్య సంతోషాలతో నిండిపోయింది.

"నమస్కారం, అమ్మా" అంది లేచి నిలబడి.

"కూర్చోమ్మా. లేచా వెందుకు?" కూర్చుంది నీలవేణి. అవీ ఇవీ మాట్లాడారు కొంతసేపు. హెడ్ మిస్ట్రెస్ చెప్పింది– ఈ కాన్వెంటుకు వీరెంతో సహాయం చేస్తున్నట్లు, అయిదారు నెలల నుండి వీరు కొడుకుల దగ్గరకు, కూతుళ్ళ దగ్గరకు టూర్ వేశారని. ఆవిడ లేచారు. తనూ ఫీజు పేచేసి ఆవిడను అనుసరించింది. ఇద్దరూ చెట్టు కిందికి వచ్చి నిలబడ్డారు.

"చూడమ్మా, ఆడదానికి సహనం, సౌమ్యత ఉండాలి. అవి లేనప్పుడు అసలు ఆమె ఆడది కానట్లే. ఆడదానికి అన్నిటి కంటే ముఖ్యం తోడు. ఆఁ. ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, ఉదయం మీ బాబాయిగారు నీ గురించి, రాఘవ గురించి అంతా చెప్పారు. . ."

బావురుమంది నీలవేణి... "ఊరుకోమ్మా, ఊరుకో" అంటూ సముదాయించింది చుట్టూ చూస్తూ.

"ఏదో తప్పు చేసాం. అలా అని ఇన్ని కష్టాలు పెట్టడమేనా? మరి వాళ్ళేం గొప్పవాళ్ళు."

"లేదమ్మా, అంతా నాదే తప్పు" అంటూ వివరించి చెప్పింది.

"అయితే సరే, నా వెంట రా!" అంటూ తన వెంట తీసుకుని వెళ్ళింది ఏమేమో చెబుతూ.

* * *

డైనింగ్ హాల్లోకి రాబోయిన రాఘవ గుమ్మంలోనే ఆగిపోయాడు. ఎదురుగా నీలవేణి. గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగాడు. ఎదురుగా బాబు. తనవైపే చూస్తున్నాడు బారెడేసి కళ్ళతో. వెంటనే తన రూములోకి వెళ్ళి చేతిలో పర్సుతో బయటకు వచ్చి వెళ్ళిపోయాడు గబగబ. బిగబట్టిన ఏడుపు బయటికి వచ్చేసింది నీలవేణికి. నీరసంగా కూర్చుండిపోయింది కుర్చీలోనే. ఇంతలో ఇద్దరూ వచ్చారు.

"రాఘవ ఏడమ్మా?" ఇద్దరూ ఒకేసారి అడిగారు.

"నా పాపిష్టి ముఖం చూడలేక వెళ్ళారండీ?" ముఖంమీద చేతులు కప్పుకుంటూ పరిగెత్తింది అక్కడినుండి.

"ఏమిటండీ ఈ రాఘవ మరీ ఇలా మారిపోయాడు." నిట్టూరుస్తూ అంది భారతీదేవి.

"బాధపడకు, భారతీ. త్వరలోనే మంచి రోజు లొస్తాయిలే." ఎంతో తేలిగ్గా చెప్పేసి వెళ్ళిపోయారు భగవంతరావుగారు. ఆల్బమ్‌లో ఫోటోలు చూసిన భారతీదేవికి ఇప్పుడు కనిపిస్తున్న ఈ నీలవేణిని చూస్తుంటే మనసంతా కలిచివేసినట్లయింది. ‘మానసికంగా బలం లేనప్పుడు ఎలా అయిపోతారు మనుష్యులు’ అని జాలిగా అనుకుంటూ నీలవేణి ఉన్న గదిలోకి వెళ్ళింది భారతీదేవి.

* * *

అలా వెళ్ళిన రాఘవ పదిహేను రోజులదాకా రాలేదు. అంతా కంగారు పడ్డారు. ఈ పదిహేను రోజుల్లో ఏ నాలుగైదుసార్లో ఫోన్ చేసింది. అదయినా భారతీదేవి బలవంతంమీదనే. మరీ చిక్కిపోయింది నీలవేణి. పొగరుగా ‘చిరాగ్గా కనిపించే ఆ కళ్ళలో నిరాడంబరత చోటుచేసుకుని పారిపోతున్నాయి. రకరకాల చీరెలు కట్టే నీలవేణి నేత చీరెలు కట్టుకుని తిరుగుతూంది. పాలిపోయిన ఆ చెక్కిళ్ళను చూస్తుంటే భగవంతరావుగారి మనస్సు ద్రవించిపోయింది. పిచ్చి పిల్ల—అనుకున్నారు. ఆ రోజు భారతీదేవి నీలవేణిని ముందు కూర్చోబెట్టుకుని ఓపిగ్గా చిక్కుతీస్తూంది. గుమ్మంలో అలికిడి వినిపించింది.

"ఏం రాఘవా, ఎక్కడికి వెళ్ళావ్? ఏమిటి చెప్పా పెట్టకుండా అలా పోయావ్? ఎంత కంగారు పడ్డామనుకున్నావ్?" తలెత్తాలని ఉన్నా, అలాగే తల వంచుకుంది నీలవేణి.

"డాక్టరు మామయ్యకు చెప్పానండీ. మా ఫ్రెండ్సు నేనూ కలిసి అలా తిరిగి వచ్చాం! పోయేటప్పుడన్నా తృప్తిగా, హాయిగా పోవాలని ఉందండీ!" తలెత్తి చూసింది నీలవేణి. కళ్ళ నిండుగా నీళ్ళు.

"అదేమిటి, బాబూ, రాగానే అశుభం మాటలు... అమ్మాయ్, వెళ్ళు, అబ్బాయికి నీళ్ళు తోడు."

"అక్కరలేదు. నేను తోడుకోగలను" అంటూ తన గదిలోకి వెళ్ళాడు. ఏడుపును బలవంతంగా బిగబట్టు

కుంది నీలవేణి. ఎంతో ఓపిగ్గా [illegible] అల్లింది. నల్ల త్రాచులా నిగనిగ లాడుతున్న [illegible] చూసి మురిసి పోయింది భారతీదేవి. లోపలికి వెళ్ళి ఫ్రిజ్‌లో ఉంచిన పెద్ద మల్లె పూల దండ తీసుకొచ్చింది.

"నాకు వద్దండీ పూలు." చేతులు అడ్డం పెట్టింది నీలవేణి బాధగా.

"అదేమిటమ్మా, ముత్తయిదువ పడుచుపిల్ల—పూలు వద్దంటావ్?" అంటూ బలవంతంగా జడలో తురిమింది.

ముఖం కడుక్కొని, చీర మార్చుకొని, జాకెట్టు వేసుకొని కాఫీ కప్పుతో రాఘవ రూములోకి వెళ్ళింది. వచ్చి నప్పుడు ఎలా ఉన్నాడో అలాగే ఉన్నాడు. [illegible] ఎదురుగా ఉన్న [illegible] కూర్చున్నాడు. [illegible] గుండె దడదడలాడింది. మెల్లిగా దగ్గరగా వచ్చింది.

"రా ... ఘ ... వా?" వణుకుతూ పిల్చింది. [illegible] తొలగించాడు. ఎర్రటి కళ్ళు సూర్య గోళాల్లా ఉన్నాయి. మాట్లాడకుండా లేచి నీలవేణి చేతిలో కాఫీ కప్పు అందుకుని కిటికీ దగ్గరకు వచ్చి తెర లాగి, కాఫీ బయట పోసి కప్పు అందించి వెళ్ళిపోయాడు కోపంగా. స్థాణువై నిల్చుండి పోయింది.

* * *

కప్పు టేబిల్ మీద పెట్టి తన గదిలోకి వెళ్ళి తలుపులు మూసుకుని బెడ్ మీద వాలిపోయింది. 'తనున్న న్యాయాన్నా రాఘవకు మనశ్శాంతి లేదా? తను వెళ్ళినా రాఘవ అలాగే కూర్చుండే వాడేమో ప్రశాంతంగా. ఎవరితో చెప్పుకోను నా బాధ. భగవాన్, నా దేది దారి?, విలవిల లాడింది నీలవేణి మనస్సు. 'రాఘవ లేకుంటే తను బతక గలదా? ఒక వేళ బతికినా రాఘవ నీడలు తన్ను వెంటాడుతూ భయ పెడుతుంటే తాను క్షమించి పోటమేగా? ఎవరిని ఉద్ధరించటానికి తాను బతకటం? తలుపులు టకటక మన్ను డయ్యాయి, తప్పు దున్నట్లు లేచి వెళ్ళింది. . . భారతీదేవి. . .

"ఏమోడు, తల్లీ, అలా, బాధ పడకూడదు. నువ్వొ డాక్టరువే. ఈ ప్రాణాలు నీటి బుడగలు. టప్ మంటుం టాయి. ధైర్యంగా ఉండాలమ్మా. ఒక తీరుగా ఆలోచిస్తే నీ తప్పే ఎక్కువగా ఉంది. తెలిసిక చేసిందని సరిపెట్టు కునేట్టుగానూ లేదు. అయినా ఇలా ఏడుస్తూ కూర్చుంటే ఎలా అమ్మా. మెల్లిగా రాఘవను నీ వైపు త్రిప్పుకోవాలి కాని. . .

"అమ్మా" అంటూ ఆమె భుజం మీద వాలి పోయింది.

"ఊరుకో, తల్లీ. ఎంత చిక్కిపోయావ్ వచ్చినప్ప టికి, ఇప్పటికి," కౌగిట్లో పొదువుకుంటూ అంది. కన్నీళ్ళతో భారతీదేవి చెంపలు తడిసిపోయాయి.

"అమ్మా" అంటూ ఆశ్చర్యంగా తలెత్తింది.

"ఏం అమ్మా, ఎందుకేడుస్తున్నా నవా? నా కూతురిలాంటిదానివి. నా కూతురు బాధ పడుతుంటే చూస్తూ ఈ తల్లి కూర్చోగలదా?. . ."

"అమ్మా" అంటూ ఆ గుండెల్లోకి ఒదిగిపోయింది నీలవేణి.

* * *

అర్ధరాత్రి అయినా ఏడుస్తూ అలాగే కూర్చుంది నీలవేణి బాబునిద్ర పోయినా పక్కనే. బాబును చూస్తూ అలాగే కూర్చుండి పోయింది. [illegible] భగవంతరావుగారిది. దాని పక్కనే రాఘవది. వెక్కిళ్ళు పెడుతూనే మెల్లగానే లేచింది. కూజా నీళ్ళు వంచుకుని కొద్దిగా తాగి, కొద్ది నీళ్ళతో ముఖం తుడుచుకుంది. కిటికీ దగ్గర నిలబడింది. తడి ముఖానికి గాలి తగలటంలో కొంత రిలీఫ్‌గా అనిపించింది. [illegible] వెళ్ళి టైమ్ చూసింది. పదకొండూ నలభై. . . 'ఇలా ఎన్నో రాత్రులు వచ్చి పోతూనే ఉన్నాయి. కాలం ఆగదు. [illegible] కొన్ని రాత్రులు రాఘవతో వెన్నెల సుఖం అనుభవించింది. మరి కొన్ని రాత్రులు [illegible]. మరి కొన్ని రాత్రులు [illegible] చీకటితో, ఆవేదనతో. ఛ. ఏమిటో! రాఘవను ఇంత బాధ పెట్టావు రాఘవా, నీ బాధ నాకు బాగా అర్థమైంది. [illegible] ఒక్కసారి క్షమించానంటే [illegible] రాకుండే, నీ కళ్ళ ఎదురు లేకుండా వెళ్ళిపోతాను, రాఘవా.? మనసులో అనుకుంటూనే పైకి వెక్కి వెక్కి ఏడిచింది నీలవేణి. కిటికీ చువ్వలు పట్టుకొని చీకటిలోకి చూస్తూ నిలుచుంది నీలవేణి.

భగవంతరావుగారి రూమ్ నుండి మాటలు వినిపిస్తు న్నాయి. 'ఇంకా నిద్ర పోలేదేమో డాక్టర్! తన గురించి అతనికి అంత తెలిశాక దుఃఖం చూపించాలంటే సిగ్గుగా ఉండి ఎక్కువగా తప్పించుకునే తిరుగుతూంది. డాక్టరు ఎంత మంచివారు. పేషెంటును ఇంట్లో ఉంచుకుని ట్రీట్‌మెంట్ ఇస్తున్నారంటే. . . ఓహో! డాక్టర్, నేనిప్పుడు బాగా తెలుసుకున్నాను. భగవంతుడు తరవాత మరో భగవంతుడు డాక్టరే నని తెలుసుకున్నాను. పేషెంటును కాని [illegible] డాక్టరుది పేషెంటు చావు బతుకులు డాక్టరు చేతిలోనే ఉంటాయి. ఇది నగ్న సత్యం.'

"మీరు ఏమైనా చెప్పండి. మీ రైనా మందలించండి ఆ అబ్బాయిని. పాపం, ఆ అమ్మాయిని చూస్తే ప్రాణంతరుక్కుపోతూంది. పగవాళ్ళకుకూడా రావద్దంటే ఇలాంటి కష్టాలు. . ."

"నేను మటుకు ఏం చేయను, భారతీ. నాకూ బాధగానే ఉంది. ఇంకా కొన్నాళ్ళు ఆగండి, మామయ్యా, నీలవేణి తనకు తనే తెలుసుకోవాలి అంటాడు. ఎప్పటికప్పుడే చెప్పేద్దా మనుకున్నా, చెప్పనివ్వటం లేదు. ఒట్టు వేయించుకున్నాడు రాఘవ. ఇంకా ఎన్నాళ్ళు సాగాలో ఈ నాటకం. . ." నిట్టూర్పుస్తూ అన్నారు భగవంతరావుగారు.

"నాటకమా—అంటే ...?" [illegible] చింది భగవంతరావుగారికి.

"రాఘవ ఎవరనుకుంటున్నావే ... నా [illegible] కొడుకు ..."

"అంటే సత్యనారాయణగారు..." "ఆ నా స్నేహితుడు నా శ్రేయోభిలాషి, నన్ను డాక్టరుగా చేసిన సత్య నారాయణగారేనే! నువ్వు అన్నయ్యా అని పిలిచే దానివి."

"ఆ ఆ ... ఆశ్చర్యంగా అంది భారతీదేవి.'

"వాడి కొడుకేనే ఈ రాఘవ. ఇంతమాత్రం సహాయం చేస్తున్నందుకే నా కెంతో సంతోషంగా ఉందే! నలుగురి కూతుళ్ళ పెళ్ళిళ్ళు, ఇద్దరు కొడుకుల పెళ్ళిళ్ళు చేశానంటే ఆయన భిక్షే కదే ... అసలు విషయం విను. వాడికి క్యాన్సర్ గాదూ పాడూగాదూ!"

"ఆఁ" ఇంకా ఆశ్చర్యపోయింది భారతీదేవి... నీలవేణి [illegible].

"[illegible] నీ [illegible] ఆడించాడు, ఈ నాటకం."

నీలవేణి మనసు పురివిప్పిన నెమలిలా నాట్యం చేయ సాగింది. ఆమెకు సర్వ సంకోచాలు పోయాయి. రూము తలుపులు తెరచుకుని నాగుపాములా పరిగెత్తింది రాఘవ రూముకేసి. గుమ్మంలో ఆగిపోయింది. గుమ్మం వైపే తిరిగి నిల్చున్న రాఘవ నోటి నుండి సిగరెట్ దూరంగా విసిరేసి, రెండు చేతులూ చాచాడు ఆహ్వానిస్తున్నట్లు. పరుగున వచ్చి ఆ చేతుల్లో వాలిపోయింది. రాఘవ ఎంతో ఆప్యాయంగా, ఆనందంగా హృదయానికి హత్తు కున్నాడు ప్రేమగా. ఆ కౌగిట్లో అలా ఉండి పోయింది నీలవేణి.

"రాఘవా ... రాఘవా ..." అంటూ అతని చెంపల్ని, పెదాల్ని ముద్దిడుతూ ఉండిపోయింది. రాఘవ ప్రేమగా ఆమె తల నిమురుతూ ఉండిపోయాడు. [illegible] ఒకరి కొకరు క్షమాపణలు చెప్పుకుని, మనసులు విప్పుకుని మాట్లాడుకున్నారు. రాఘవ అలా మారినందుకు కారణాలూ, మనసు మారటానికి తను, డాక్టరు కలిసి వేసిన పథకాలన్నీ వివరించాడు...తను పడిన బాధా, తెలుసుకున్న సత్యాల్ని వివరించింది కన్నీళ్ళతో.

"చాలు, నీలా, నాకీ ఆనందం చాలు...[illegible] బాధ పడుతుంటే నా మనసు విలవిల లాడేది. మరి నీవు రాగానే కళ్ళెత్తి చూసినప్పుడు నా మనస్సు బలంగా గుంజేది. ఇప్పుడే విషయం అంతా చెప్పేయాల నిపించేది. కాని [illegible] కోపం నటించాను." ఆమె [illegible] చెంపలు [illegible] రాఘవ.

నీల ఈ ప్రపంచంలో లేదు. ఆనందంతో [illegible] ఆమె మనసు ఆనందంతో తేలిపోతూంది. [illegible]

[illegible]

తలుపులు తెరచుకుని, బయట [illegible] వచ్చి [illegible] అలాగే కూర్చుండిపోయారా దంపతులు ... చిరునవ్వుతో బాత్‌రూమ్‌లోకెళ్ళి వెళ్ళిపోయాడు రాఘవ. సిగ్గుతో తల వంచుకుని బాబు పడుకున్న రూములోకి వెళ్ళింది నీలవేణి. ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసు కున్నారు భగవంతరావుగారు, భారతీదేవి. తెల్లవార్లూ నిద్రలేకుండా వారిని కలపటానికి వేసుకున్న పథకాలన్నీ వృథా అయిపోయాయి.

ఎలాగయితేనేం, కాపురం చక్కబడింది... అని సంతోషించారు. బాబును ఎత్తుకుని బయటకు రాబో యిన నీలవేణి ఇంకా అలాగే కూర్చున్న వారిని చూసి సిగ్గుతో మళ్ళీ గదిలోకి అడుగులు వేసింది. భగవంతరావు గారు రాఘవ రూములోకి, భారతీ దేవి నీలవేణి గదిలోకి వెళ్ళారు నవ్వుకుంటూ.